

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Tomáš Cimburek

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Dopad zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství
Bakalářská práce

2022

Tomáš Cimburek

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Tomáš Cimburek**
Osobní číslo: **E19796**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku**
Téma práce: **Dopad zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je zhodnotit dopad zavedení EET na vykazování tržeb v pohostinství. Tržby v tomto odvětví budou komparovány v letech 2015 a 2016.

Osnova:

- Vymezení základních pojmů.
- Charakteristika EET.
- Analýza dopadu EET na oblast pohostinství.
- Zhodnocení dopadu.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DUŠEK, Jiří. Elektronická evidence tržeb: v přehledech. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing, 2017, 112 s. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-0422-2.
HAJDUŠEK, Tomáš a Milan VODIČKA, První zkušenosti s EET –elektronickou evidencí tržeb. Praha: Wolters Kluwer, 2017, 211 s. ISBN 978-80-7552-589-5.
ČESKO. Zákon č. 112/2016 Sb.: Zákon o evidenci tržeb. IN: Sbírka zákonů 2016. Částka 43/2016. Dostupné také z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-112/zneni-20180228>
TŮMA, Ondřej. Peníze: Očima expertů: Rok s EET. Co dál ? (online). 2017. Dostupné z: <https://www.penize.cz/elektronicka-evidence-trzeb-eet/328747-ocima-expertu-rok-s-eet-co-dal>
Bc. Zdeněk Vondrák, Dis., Bc. Lucie Vondráková Dis., Bc. Michala Vondráková. Elektronická evidence tržeb: Praktická příručka pro 3. a 4. vlnu. ANAG, spol. s.r.o., 2020. 264 s. ISBN: 978-80-7554-264-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Irena Honková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

Ing. Michaela Kotková Strítěská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

Prohlašuji:

Práci s názvem „Dopad zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství“ jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 15. 04. 2022

Tomáš Cimburek v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Rád bych chtěl poděkovat Ing. Honkové Ireně, Ph.D. za veškerou ochotu, rady a připomínky při psaní této bakalářské práce. Dále bych chtěl také poděkovat za veškerý poskytnutý materiál, který mi dal jasné a srozumitelné informace. Nakonec bych poděkoval i rodině, která mě podporovala po celou dobu bakalářského studia i během psaní této práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá problematikou elektronické evidence tržeb v České republice. Popisuje její podstatu a základní pojmy s ní spojené. Vychází ze Zákona o evidenci tržeb. Hlavním cílem této práce je pomocí analýz a hypotéz vyhodnotit, jaký měl dopad zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství.

KLÍČOVÁ SLOVA

Šedá ekonomika, daňová evidence, tržba, evidovaná tržba, státní rozpočet

TITLE

The impact of the introduction of electronic records of sales on the reporting of sales in the hospitality industry.

ANNOTATION

The bachelor's thesis deals with the issue of electronic records of sales in the Czech Republic. It describes its essence and basic concepts associated with it. It is based on the Act on the Registration of Sales. The main goal of this work is to use analyzes and hypotheses to evaluate the impact of the introduction of electronic records of sales on the reporting of sales in the hospitality industry.

KEYWORDS

Gray economy, tax records, sales, registered sales, state budget

Obsah

Úvod.....	11
1. Vymezení základních pojmů	12
1.1. Šedá ekonomika	12
1.2. Daňová evidence	12
1.3. Tržba	12
1.4. Státní rozpočet.....	13
1.5. Subjekt a předmět evidence tržeb	13
1.6. Evidovaná tržba.....	14
1.7. Povinnost poplatníka.....	14
2. Charakteristika EET.....	15
2.1. Pojem EET	15
2.2. Druhy režimů evidence tržeb	16
2.2.1. Běžný režim	16
2.2.2. Zjednodušený režim.....	17
2.2.3. Zvláštní režim	19
2.2.4. Evidence tržeb při výpadku spojení.....	21
2.3. Výhody a nevýhody EET	22
2.3.1. Lepší prostředí podnikatelů	23
2.3.2. Lepší fungování státu.....	23
2.3.3. Zamezení šedé ekonomiky.....	23
2.3.4. Větší administrativní zátěž.....	25
2.3.5. Počáteční náklady podnikatelů	25
2.3.6. Náklady ze strany státu	25
2.3.7. Zdlouhavé obsluhování zákazníka.....	26
2.3.8. Vysoké finanční sankce	26
3. Analýza dopadu EET na oblast pohostinství	27
3.1. Cíl analýzy	27
3.2. Zkoumaný vzorek.....	27
3.3. Metodika	27
3.4. Vyhodnocení testů.....	28
3.4.1. Znaménkový test.....	28
3.4.2. Test opakovaného měření	31
3.4.3. Test nezávislých vzorků.....	33
4. Zhodnocení dopadu.....	37

Závěr	38
Seznam použité literatury	39

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1: Přehled režimů evidence tržeb	16
Obrázek 2: Postup evidování tržeb v běžném režimu.....	17
Obrázek 3: Postup evidování tržeb ve zjednodušeném režimu	19
Obrázek 4: Postup evidování tržeb ve zvláštním režimu.....	21
Obrázek 5: Postup evidování při výpadku spojení	22
Obrázek 6: Výpočet binomického testu přes funkci BINOM.DIST v excelu	30
Tabulka 1: Určení daně, o kterou stát přichází v případě krácení daní.....	24
Tabulka 2: Přehled počátečních nákladů na EET z hlediska státu	26
Tabulka 3: Tržby, střední hodnoty a směrodatné odchyly v letech 2015 a 2016	29
Tabulka 4: Tabulka rozšířená o sloupec rozdíl a znaménko.....	30
Tabulka 5: Tržby, střední hodnoty, odchyly, průměrný rozdíl a odchyly rozdílů.....	31
Tabulka 6: Kritické hodnoty t pro dvoustranné testy (a)	33
Tabulka 7: Tržby, počet restaurací, průměrné tržby a odchyly 2015 a 2016	34
Tabulka 8: Kritické hodnoty t pro dvoustranné testy (b).....	36

Úvod

V roce 2015 byla v České republice zavedena elektronická evidence tržeb. Ještě před tímto rokem neexistovala žádná kontrola tržeb v hotovosti. Vedly se na toto téma dlouhé diskuse, jak zabránit krácení daňové povinnosti v zemi. Nakonec byl navržen zákon o evidenci tržeb. Během této diskuse vznikala spor, který lidi rozdělil na dvě strany.

Na první straně byli tzv. podporovatelé systému EET. Ti zastávali názor, že se tímto způsobem eliminují na minimum daňové úniky, a to by přispělo ke zvýšení peněz ve státním rozpočtu. Dále by to mohlo pomoci k narovnání podmínek na trhu všech podnikatelů v konkurenčním prostředí. Nakonec by mělo dojít k více pravidelným kontrolám ze strany finanční správy.

Do druhé skupiny se řadí odpůrci. Ti uznávají několik základních argumentů, kterými dávají najevo, proč EET nevyužívat. Jedním z těchto argumentů je daňové identifikační číslo DIČ fyzických osob, které je složeno z jejich rodného čísla. Další důležitý argument cílil na podnikatele, kteří nemají dostatečné technické vybavení pro zavedení EET a jaký to může mít pro ně dopad. Všechny argumenty byly následně sepsány a poslány Ústavnímu soudu, který k některým z nich přihlédl a upravil změny v Zákonu o evidenci tržeb.

První část této práce se věnuje teoretickým informacím. Vysvětluje základní pojmy spojené s elektronickou evidencí tržeb a její hlavní podstatu. Ve druhé části je na naopak zkoumáno pomocí metod a hypotéz, jaký mělo dopad zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství.

V závěru práce je systém EET zhodnocen, zda jeho zavedení vedlo k prospěchu, nebo zda bylo úplně zbytečné.

1. Vymezení základních pojmů

1.1. Šedá ekonomika

Obsahuje činnosti, které jsou v podstatě legální. Především se snaží skrývat před úřady. Důvodem je vyhýbání se danění či státním regulacím. Zařazují se sem daňové úniky, činnosti prováděné bez požadovaného oprávnění a práce na černo (Smejkal, 2014). Velkým kladem této ekonomiky je, že přináší podnikatelského ducha a nové nápady do ekonomiky a může přispívat k vyšší konkurenceschopnosti a efektivnosti tím, že usnadňuje vstup na trh a snižuje náklady (Tuček, 2006). Dále upozorňuje na chyby oficiální ekonomiky, mezery v zákonech, nevyhovující daňový systém, ale i nedostatečnou autoritu správních a bezpečnostních orgánů. Dokazuje, že občané daného státu jsou dostatečně podnikaví a jsou připraveni reagovat i na nevyhovující tržní podmínky (Schneider, Enste, 2002). Naopak do záporů této ekonomiky se zařazuje podkopávání účinného státního řízení ekonomiky, narušování celistvosti daňového systému a devizového hospodářství. Činnosti šedé ekonomiky neporušují pouze daňové předpisy, ale i další pravidla jako jsou pracovněprávní předpisy, pravidla pracovního trhu a bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí atd., tím přispívají k narušení vztahů v lidské společnosti a rovnováhy přírody. Šedá ekonomika podporuje úplatkářství, jelikož subjekty, které chtějí zůstat skryté, jsou ochotny platit inspektorům úplatky (Tuček, 2006).

1.2. Daňová evidence

Podstatou daňové evidence je, aby účetnictví bylo jednodušší než dříve. Pokud určitá osoba mající příjmy ze samostatné činnosti a chce v přiznání k dani z příjmu uplatnit výdaje podle skutečnosti, potom musí vést daňovou evidenci. Ovšem pokud určitá osoba uplatní paušální výdaje, tedy výdaje procentem z příjmu, tak v tomto případě není potřeba daňovou evidenci zavádět. Daňová evidence obsahuje dva základní body, které stačí evidovat. Prvním jsou příjmy a výdaje. Druhým bodem jsou závazky a majetek (Konečná, 2017). Hlavním cílem daňové evidence je stanovení základu daně z příjmů, a to je rozdíl mezi daňovými příjmy a výdaji. Druhým cílem této daňové evidence je stanovení stavu majetku a závazků, které mohou nějak ovlivnit základ daně z příjmů. Vhodná forma evidence peněžních jednotek je deník příjmů a výdajů a pro ostatní složky majetku a závazků se doporučují evidenční karty. (Podnikatel.cz, 2017)

1.3. Tržba

„Tržba je souhrn peněžních částek, které podnikatel získal za prodané produkty nebo poskytnuté služby za určité časové období“ (BusinessCenter.cz, 1998).

1.4. Státní rozpočet

Státní rozpočet je plán finančního hospodaření státu. Většinou na jeden rok a zařizuje ekonomické, sociální a politické funkce státu (Ministerstvo financí ČR, © 2005). Celý státní rozpočet je spravován Českou národní bankou a zajímá se především o příjmy a výdaje státu. Samotný návrh rozpočtu zpracovává Ministerstvo financí a schvaluje vláda. Příjmy státního rozpočtu obsahují převážně přímé a nepřímé daně, Fondy Evropské unie a sociální pojištění. Mezi výdaje státního rozpočtu se zařazují mandatorní výdaje, kvazi mandatorní výdaje a ostatní výdaje menšího rozsahu (Exekutorská komora).

1.5. Subjekt a předmět evidence tržeb

Podle § 3 Zákona o evidenci tržeb „*subjektem evidence tržeb je poplatník:*

- a) *Daně z příjmů fyzických osob a*
- b) *Daně z příjmů právnických osob.*

Předmětem evidence tržeb jsou evidované tržby poplatníka uskutečněné na území České republiky“ (Podnikatel.cz, 2007).

V zákonu o daních z příjmů fyzických osob jsou fyzické osoby poplatníky daně z příjmu a zároveň jsou rezidenty České republiky, nebo daňovými nerezidenty. Mezi daňové rezidenty patří takové osoby, které mají trvalé bydliště na území České republiky nebo se v místě zdržují více jak 183 dní v roce. Na všechny daňové rezidenty České republiky se vztahuje daňová povinnost, která se týká jak příjmů na území České republiky, tak na příjmy pocházející ze zahraničí. Daňovou povinností pro nerezidenty jsou pouze příjmy na území České republiky. Ovšem každý poplatník zdržující se na území České republiky pouze za účelem studia nebo léčení, má daňovou povinnost pouze na příjmy pocházející z území České republiky i za podmínky, že se na území ČR obvykle zdržují.

Mezi poplatníky daně z příjmů právnických osob patří právnická osoba, organizační složka státu, podílový fond, investiční fond, svěřenecký fond, fond penzijní společnosti atd. I v tomto případě se poplatníci dělí na daňové rezidenty ČR a na daňové nerezidenty. Daňovým rezidentem České republiky je poplatník, který má na území ČR své sídlo nebo místo vedení. Stejně jako u fyzických osob mají daňoví rezidenti daňovou povinnost týkající se příjmů na území České republiky i v zahraničí. Daňoví nerezidenti jsou poplatníci, kteří nemají na území ČR své sídlo nebo to o nich stanoví mezinárodní smlouvy (Podnikatel.cz, 2007).

1.6. Evidovaná tržba

Podle § 4 Zákona o evidenci tržeb „Evidovanou tržbou je platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu a která zakládá rozhodný příjem.

Evidovanou tržbou je také platba, která splňuje formální náležitosti pro evidovanou tržbu a je

- a) určena k následnému čerpání nebo zúčtování, které zakládají rozhodný příjem, nebo*
 - b) následným čerpáním nebo zúčtováním té platby, která zakládá rozhodný příjem“*
- (Podnikatel.cz, 2007).

Formální náležitosti

Platba splňuje všechny náležitosti evidované tržby v případě, že je evidovaná v hotovosti, šekem, směnkou nebo v jiné podobné formě. Dále to může být platba prostřednictvím prostředků, které mohou být použity pouze v prostorách, jež využívá vydavatel, a slouží pouze na zaplacení zboží nebo služeb. Tyto prostředky slouží zejména k určitému nabití a následnému využívání kreditu. Mají formu různých elektronických peněženek, voucherů, kupónů, čipových karet a dalších podobných prostředků (Podnikatel.cz, 2007). Existuje několik druhů plateb, které nespádají do evidence tržeb jako například platba z účtu na účet, inkaso, forma barteru nebo různé zápočty pohledávek. Dříve do evidence tržeb spadala platba kartou, ale od 1.3. 2018 byla ze systému vyjmuta (E-tržby, 2021).

Rozhodný příjem

Podle zákona o evidenci tržeb se rozhodný příjem týká poplatníků daně z příjmu jak fyzických, tak právnických osob a jedná se o příjem z jejich činnosti, která se rozumí podnikáním. Nevztahuje se na příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmu, nebo podléhají dani vybírané srážkou, anebo podléhá dani ze samostatného základu daně u PO. Výjimkou může být také příjem ojedinělý, kdy například poplatník výjimečně přijme platbu v hotovosti, ačkoliv běžně využívá platby z účtu na účet. V opačném případě se jako rozhodný příjem nepovažuje příjem z nájmu nebo například příležitostný prodej (E-tržby, 2021).

1.7. Povinnost poplatníka

Dříve než poplatník zahájí evidenci tržeb, musí splnit několik požadavků týkající se autentizačních údajů, evidenci provozoven, žádostí certifikátů o evidenci tržeb a bloků účtenek.

Před samotným zahájením evidence tržeb musí poplatník požádat o autentizační údaje. Tyto údaje slouží k povolení na společné technické zařízení správce daně umožňující poplatníkovi

správu certifikátu pro evidenci tržeb. Žádost o autentizační údaje může podat poplatník nebo jeho pověřený zástupce pouze „prostřednictvím společného technického zařízení správce daně datovou zprávou s ověřenou identitou této osoby způsobem, kterým se lze přihlásit do její datové schránky, a to ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně, nebo ústně do protokolu, a to u kteréhokoliv věcně příslušného správce daně.“ Po přidělení autentizačních údajů správce daně oznámí podmínky a postup pro přístup na společné technické zařízení správce daně, které umožňuje poplatníkovi správu certifikátu pro evidování tržeb (Podnikatel.cz, 2007).

Po získání autentizačních údajů musí poplatník pomocí společného technického vybavení správce daně poskytnout veškeré informace o svých provozovnách, ve kterých eviduje tržby. Mezi tyto informace patří také veškeré internetové stránky, kde prodává zboží nebo nabízí služby. Pokud nastane jakákoliv změna informací o provozovnách, potom je poplatník povinen změnu oznámit do 15 dnů správci daně (Podnikatel.cz, 2007).

Pokud poplatník úspěšně získal veškeré autentizační údaje a poskytl údaje o svých provozovnách, potom správce daně poskytne poplatníkovi pomocí společného technického vybavení jeden nebo více certifikátů pro evidování tržeb. Tyto certifikáty slouží především k autentizaci datových zpráv. Další důležitou věcí, kterou musí správce daně poplatníkovi předat, je blok účtenek. Standartně se blok účtenek předává jednou za rok dle rozsahu činnosti poplatníka, ale v určitých odůvodněných případech je možné předat více bloků účtenek během jednoho roku. Poplatník smí převzít blok účtenek až po ohlášení povolení evidovat tržby ve zvláštním režimu. V případě zániku nebo ukončení evidence ve zvláštním režimu musí poplatník vrátit blok účtenek nejpozději do 15 dnů (Podnikatel.cz, 2007).

2. Charakteristika EET

2.1. Pojem EET

Elektronická evidence tržeb je online kontrola, která se zabývá především podnikateli nebo živnostníky. Ti přijímají za zboží platby buď v hotovosti nebo kartou. Do centrálního úložiště Finanční správy se zaevidují všechny platby. Ministerstvo financí zavedlo elektronickou evidenci tržeb, aby se zbavilo daňových úniků. Každý poplatník daně z příjmů (fyzická nebo právnická osoba) má povinnost evidovat všechny tržby elektronicky. Týká se to především všech podnikatelů a živnostníků, a to z důvodu, že přijímají veškeré platby v hotovosti, kartou, v podobě stravenek nebo výjimečně šekem. (Peníze.cz, © 2000). „Hlavním cílem evidence

tržeb je získání informací, které zabezpečí lepší správu daní (zejména na daní z příjmů a daně z přidané hodnoty).“ Analytik Aleš Michl „Zákon o elektronické evidenci tržeb není porušování lidských práv ani porušování práva podnikat, ale je to zákon proti svobodě kradení.“ Zákon preferuje nízké náklady na provoz a obsahuje málo výjimek, aby byl co nejvíce jednoduchý (Dušek, 2020).

2.2. Druhy režimů evidence tržeb

Zákon dovoluje tři základní druhy režimů evidence tržeb. Tržby se mohou evidovat elektronicky nebo papírově. Záleží především na typu podnikání. Například pokud se jedná o kamenný obchod, kde se nachází pokladna s kasou, potom je výhodnější evidovat tržby elektronicky. Naopak pokud se jedná například o poskytování služeb typu „hodinový manžel“, potom je možné využít papírovou evidenci. Pokud se určitá osoba rozhodne zavést papírovou evidenci, musí každé 3 měsíce provádět hlášení a neustále hlídat tři podmínky podle § 11a (Dušek, 2020).

Co	REŽIM EVIDENCE TRŽEB		
	BĚŽNÝ	ZJEDNODUŠENÝ (§ 10–11)	ZVLÁŠTNÍ (§ 11a, § 23a, 23b, 23c)
Způsob evidence	elektronická		papírová
Jeden poplatník:	– buď	Ano	Ne
	– nebo	Ne	Ano
Nepřímé zastoupení (§ 8/2)		Lze	Nelze
Pověření (§ 9/5)		Lze	Nelze
Autentizační údaje a certifikáty		Ano	Ne
Oznámení provozoven (§ 17/2)	Pouze elektronicky		Ne
Oznamovací povinnost	§ 25/2/a	§ 25/2/b	§ 25/2/c
Účtenkovka (§ 35)	Ano		Ne

Obrázek 1: Přehled režimů evidence tržeb

Zdroj: Dušek 2020

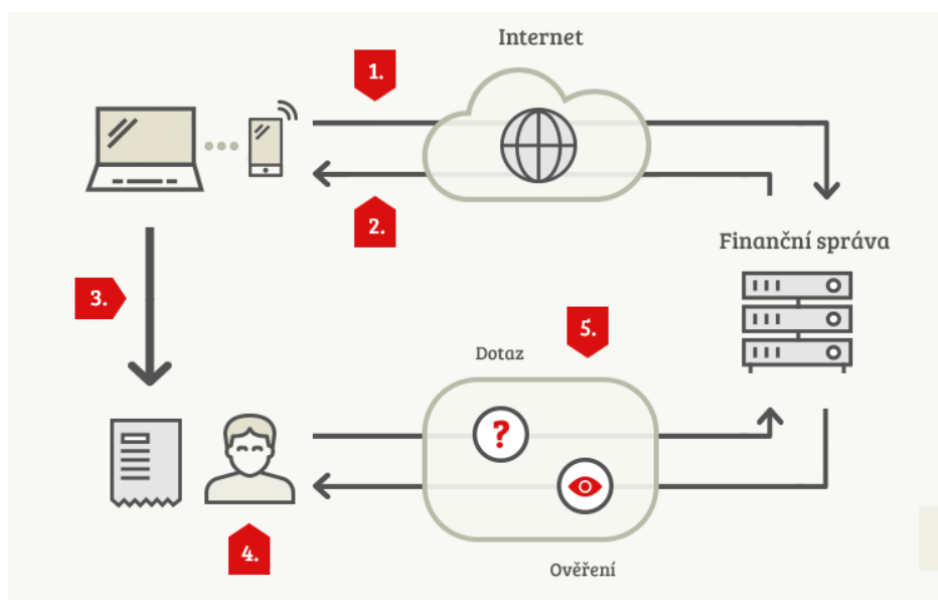
2.2.1. Běžný režim

V tomto režimu musí poplatník hned v okamžiku uskutečnění evidované tržby poslat datovou zprávu, kde jsou uvedeny veškeré informace o evidované tržbě, správci daně. V tento čas musí poplatník zákazníkovi vydat účtenku. V momentě, kdy byl vydán pokyn k provedení, se uskuteční evidence tržby. Poplatník musí zaevidovat tržbu, ale vystavit účtenku může až před získáním tržby. Například při rozvozu jídla poplatník zaeviduje tržbu a její údaje pošle správci daně, ale zákazníkovi vydá účtenku až společně s dovezeným jídlem. Zákon o evidenci tržeb neříká, v jakém formátu má účtenka vypadat. Stejně tak neříká, jakým způsobem předání se má dostat k zákazníkovi. Poplatník tak může účtenku vystavit elektronicky nebo papírově, ale

v případě elektronické účtenky poplatník potřebuje souhlas zákazníka. Elektronická účtenka se používá především při prodeji zboží či poskytování služeb na dálku, například internetový obchod (E-tržby, 2021).

Postup evidování tržeb

1. Nejdříve pošle poplatník do finanční správy datovou zprávu transakce
2. Poté finanční správa pošle poplatníkovi potvrzení o přijetí s identifikačním číslem
3. Následně poplatník zákazníkovi vystaví účtenku obsahující identifikační údaje
4. Zákazník účtenku převezme
5. Nakonec si zákazník v aplikaci Ověření účtenky smí ověřit svoji účtenku, a naopak podnikatel si může ověřit své evidované tržby v aplikaci Elektronická evidence tržeb (E-tržby, 2021).

Obrázek 2: Postup evidování tržeb v běžném režimu

Zdroj: E-tržby, 2021

2.2.2. Zjednodušený režim

V tomto režimu se postupuje stejným způsobem jako u běžného režimu, ale pouze s malým rozdílem. V běžném režimu musel poplatník poslat datovou zprávu Finanční správě ihned po vydání úkonu, ale ve zjednodušeném režimu stačí zaslat datovou zprávu nejpozději do 5ti dnů od uskutečnění evidované tržby. Druhý rozdíl je v tom, že poplatník musí uvést na účtence svůj podpisový kód poplatníka, ale není už povinen uvádět fiskální identifikační číslo (E-tržby, 2021).

Evidovat ve zjednodušeném režimu se může:

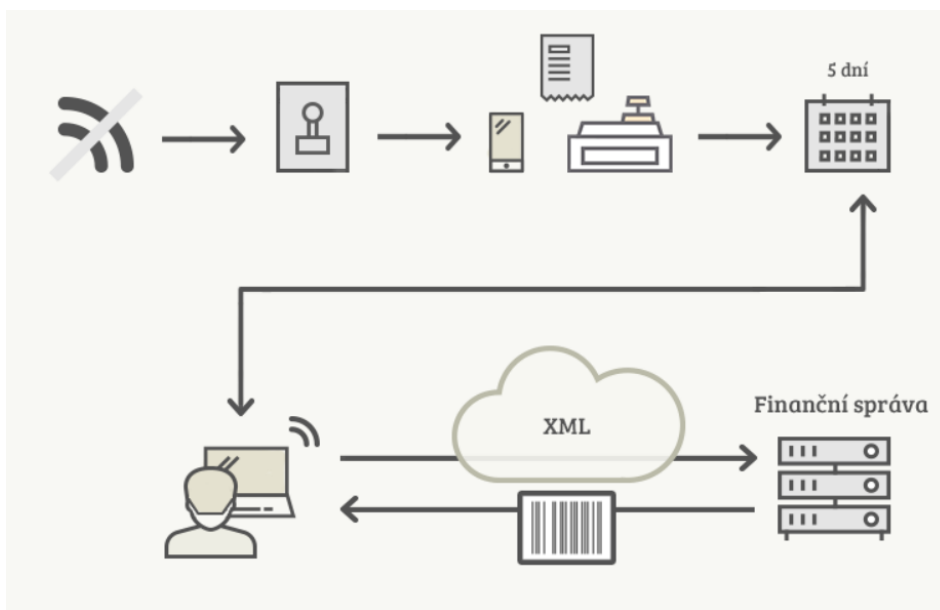
„Ve zjednodušeném režimu se mohou evidovat tržby z prodeje zboží a služeb na palubě dopravních prostředků při pravidelné hromadné přepravě osob podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.“ - § 10 (Podnikatel.cz, 2007).

„Správce daně vydá na základě žádosti poplatníka povolení pro evidování tržby ve zjednodušeném režimu, pokud by evidování dané tržby běžným způsobem znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti tohoto poplatníka, ze které tato tržba plyne.“ - § 11 (Podnikatel.cz, 2007).

Poplatník může zaslat žádost písemně, datovou zprávou nebo ústně do protokolu. Poplatník v žádosti uvede důvod vést evidenci ve zjednodušeném režimu. Dále musí určit okruh tržeb, na které se bude povolení vztahovat. Povolení se může vztahovat pouze na vybrané tržby nebo na vybrané provozovny. Rozhodnutí o povolení smí vydat příslušný správce daně, a to do 15ti dnů od podání žádosti (E-tržby, 2021)

Postup evidování tržeb

1. Nejdříve poplatník vystaví účtenku pomocí pokladního zařízení, kam patří například PC, pokladna, tablet nebo jiné chytré zařízení a následně účtenku uloží do paměti. Účtenka neobsahuje fiskální identifikační číslo.
2. V dalším kroku poplatník odešle všechny datové zprávy o přijatých tržbách Finanční správě do 5ti dnů.
3. Poté Finanční správa pošle potvrzení o přijetí s FIK.
4. Nakonec si zákazník v aplikaci Ověření účtenky smí ověřit svoji účtenku, a naopak poplatník si ověří své evidované tržby v aplikaci Elektronická evidence tržeb (E-tržby, 2021).

Obrázek 3: Postup evidování tržeb ve zjednodušeném režimu

Zdroj: E-tržby, 2021

2.2.3. Zvláštní režim

Jedná se o papírovou evidenci tržeb. Pokud poplatník splňuje zákonem stanovené podmínky, potom může evidovat tržby ve zvláštním režimu. V tomto případě nemusí vlastnit žádné pokladní zařízení ani připojení k internetu. Evidenční povinnost tedy není dána elektronicky, ale papírově pomocí bloku účtenek. Poplatníci mohou žádat o povolení evidovat tržby papírově od 1.2.2020 a od 1.5.2020 mohou začít tržby evidovat.

Evidovat tržby ve zvláštním režimu mohou:

„Poplatníci daně z příjmů fyzických osob a poplatníci daně z příjmů právnických osob, které jsou poskytovatelem zdravotních služeb hrazených z veřejného zdravotního pojištění a přijímají za jejich poskytování úhrady od zdravotní pojišťovny (poskytovatel zdravotních služeb musí být držitelem oprávnění k poskytování zdravotních služeb ve smyslu příslušné právní úpravy – tj. zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů)“

Poplatník žádající o povolení evidovat ve zvláštním režimu musí splňovat následující tři podmínky:

- poplatník není plátcem DPH v České republice,
- poplatník nemá více než 2 zaměstnance,

- výše příjmů z evidovaných tržeb nepřesahuje za 4 bezprostředně předcházející kalendářní čtvrtletí 600 000 Kč a předpokládaná výše těchto příjmů ve 12 bezprostředně následujících kalendářních měsících nepřesahuje 600 000 Kč (E-tržby, 2021)

Žádost o povolení zvláštního režimu

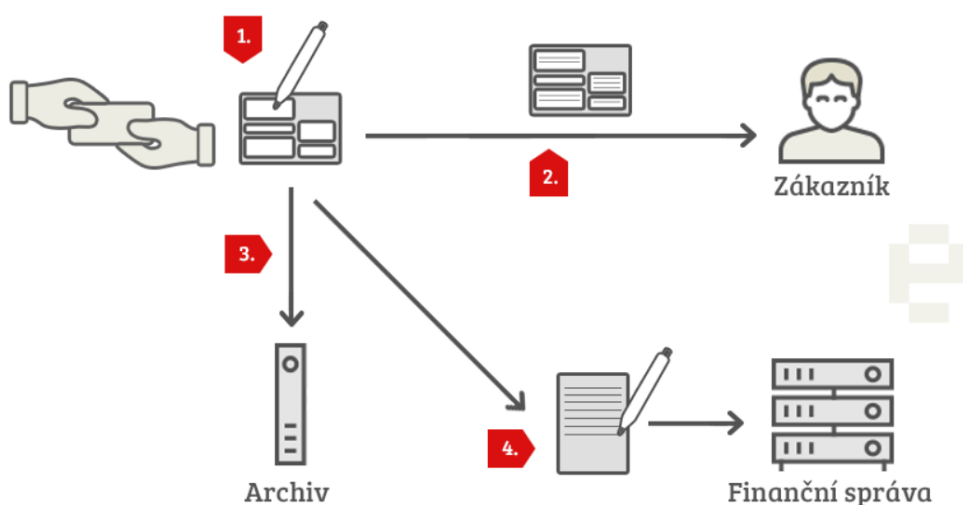
Není nutné prokazovat podmínku, že poplatník není plátcem DPH. Správce daně si tuto skutečnost může sám ověřit z vlastní evidence. První podmínkou je splnění počtu zaměstnanců. „Zaměstnancem se rozumí zaměstnanec podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), tj. fyzická osoba, která vykonává práci v pracovním poměru (na základě pracovní smlouvy) nebo na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o pracovní činnosti nebo dohoda o provedení práce).“ Pokud nějaký zaměstnanec čerpá dovolenou nebo mu v práci brání překážky jako pracovní neschopnost, mateřská dovolená apod., potom se může připustit více zaměstnanců. Pokud se poplatník rozhodne žádat o povolení evidovat tržby v papírové formě, měl by v žádosti uvést počet zaměstnanců a tyto informace potvrdit prostřednictvím dokladů ze mzdové agendy. V případě, že poplatník nemá žádné zaměstnance, potom nemusí nic dokládat. Druhá podmínka se týká splnění výše příjmů z evidovaných tržeb, které nesmí přesáhnout za 4 bezprostředně předcházející kalendářní čtvrtletí 600 000 Kč a předpokládaná výše těchto příjmů ve 12 následujících kalendářních měsících nesmí přesáhnout 600 000 Kč. Je potřeba zdůraznit, že se do limitu počítají pouze tržby spadající do evidenční povinnosti, proto se tam nepočítají bezhotovostní platby nebo například příjmy, které nemají původ v podnikání. Poslední podmínkou jsou údaje o provozovnách. Poplatník musí správci daně uvést, jaké provozovny budou spadat do evidence ve zvláštním režimu. Dále poplatník musí uvést základní informace o provozovně jako například typ provozovny, adresa, registrační značka apod. (E-tržby, 2021).

Rozhodnutí o žádosti

Ode dne podání žádosti finanční úřad rozhodne do 30ti dnů, zda bude poplatníku povoleno evidovat ve zvláštním režimu. Pokud poplatník dostane povolení, vyzvedne si blok účtenek a hned následující den může začít evidovat tržby. Rozhodnutí o povolení může být poplatníkovi oznámeno všemi způsoby. Datovou schránkou, poštovní službou nebo nejvíce využívanou variantou, a to osobním jednáním na finančním úřadě, kde si poplatník vyzvedne potřebný počet bloků účtenek (E-tržby, 2021).

Postup evidování tržeb

1. Nejdříve poplatník převezme tržbu od zákazníka a následně vyplní účtenku s nejnižším pořadovým číslem
2. Poté účtenku poplatník vydá zákazníkovi nejpozději při uskutečnění evidované tržby
3. Pak poplatník převede kopii účtenky do archivu
4. Nakonec poplatník odevzdá oznámení o evidovaných tržbách za každé čtvrtletí (E-tržby, 2021).

Obrázek 4: Postup evidování tržeb ve zvláštním režimu

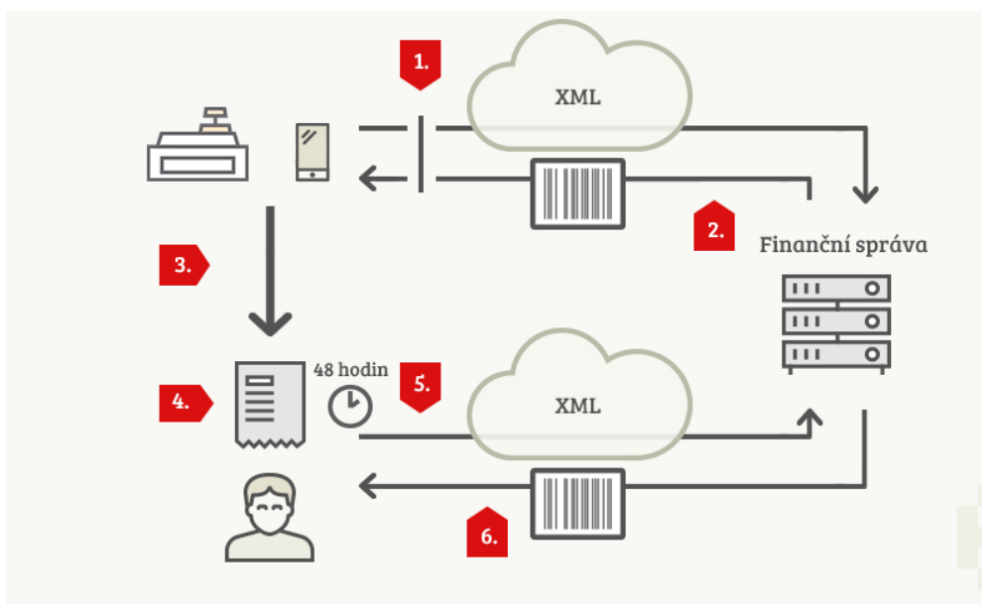
Zdroj: E-tržby, 2021

2.2.4. Evidence tržeb při výpadku spojení

Pokud nastane situace, kdy pokladní zařízení bude mít technické závady nebo se nedokáže spojit v nastavené mezní době odezvy, nemusí nadále pokladní zařízení čekat na odezvu systému Finanční správy a poplatník může vydat účtenku bez fiskálního identifikačního kódu. Účtenka ale musí obsahovat podpisový kód poplatníka. Doba odezvy v tomto případě znamená časový interval, kdy poplatník pošle veškeré údaje o evidované tržbě do systému Finanční správy a tím, kdy pokladní zařízení přijme zpět fiskální identifikační kód. Při výpadku spojení musí podnikatel veškeré své tržby elektronicky odeslat do 48 hodin od začátku výpadku. Podnikatel si může ve svém softwaru nastavit automatické odeslání tržeb. To znamená, že jakmile opět naskočí dostatečný internetový signál, tržby se okamžitě odešlou a podnikatel tak nemusí přerušit provoz, ale pouze bude dočasně pokračovat v jiném režimu (E-tržby, 2021).

Postup evidování tržeb

1. Nejdříve pošle poplatník do finanční správy datovou zprávu transakce
2. Systém neposlal potvrzení o přijetí fiskálního identifikačního kódu
3. Poplatník vystaví účtenku pouze s podpisovým kódem poplatníka, ale fiskální identifikační kód neobsahuje
4. Zákazník následně obdrží účtenku
5. Jakmile se zařízení opět obnoví, automaticky odešle datovou zprávu do systému
6. Systém finanční správy zašle potvrzení o přijetí s fiskálním identifikačním kódem
7. Nakonec si zákazník v aplikaci Ověření účtenky smí ověřit svoji účtenku, a naopak podnikatel si může ověřit své evidované tržby v aplikaci Elektronická evidence tržeb (E-tržby, 2021).

Obrázek 5: Postup evidování při výpadku spojení

Zdroj: E-tržby, 2021

2.3. Výhody a nevýhody EET

Elektronická evidence tržeb má jeden základní cíl, a to postarat se o stabilitu podnikatelského prostředí. Jejím hlavním úkolem je udržovat stejné podmínky mezi poctivými živnostníky a podnikateli a mezi lidmi, kteří neplatí daně. Je to důkladný systém, který se osvědčil ve více než dvaceti zemích. Férovost tohoto systému spočívá v tom, že při správném plnění povinností nepřinese žádnou konkurenční výhodu.

2.3.1. Lepší prostředí podnikatelů

Elektronická evidence tržeb zamezuje veškeré konkurenční boje. Všichni zúčastnění mají totožné podmínky. Další výhodou z hlediska lepšího prostředí je snížení DPH v sektoru stravování. Podobné snížení se týká i některých řemeslných a odborných služeb. Dále je velkou výhodou sleva na dani 5000 Kč pro podnikatele, která se týká fyzických osob. Z hlediska kontroly podnikatele je výhodou, že neprobíhají žádné daňové kontroly u poctivých podnikatelů a tím i výskyt méně administrativy spojené s těmito kontrolami. Poslední výhodou v tomto okruhu je uchovávání dat a jejich následného využití pro další účely jako například přehled o zboží, vstupech a výstupech. Může také sloužit pro lepší kontrolu v případě podvodného chování zaměstnance (E-tržby, 2021).

2.3.2. Lepší fungování státu

Z hlediska fungování státu je zde účinnější finanční správa. Spočívá v zacílení daňových kontrol efektivně tak, aby se co nejméně dotklo poctivých podnikatelů. Jednou z dalších důležitých výhod je minimum podvodů. Systém dokáže rychleji a přesněji přijít na podvod a reagovat na něj. Existuje zde také lepší výběr daní. Po zavedení EET začal efektivní, ale především spravedlivý výběr daní místo jejich zvyšování. Probíhají vyšší investice do mnoha odvětví jako například zdravotnictví, kultura, školství a dopravní infrastruktura. Zavedení EET má veliký přínos i pro občany ČR. Po samotném zavedení činil přínos do veřejných financí 18 mld. Kč ročně. To znamenalo pro občany několik druhů výhod, a to ve formě vyššího důchodu, výstavba nových silnic a dálnic nebo nákup vojenského vybavení pro lepší bezpečnost státu (E-tržby, 2021).

2.3.3. Zamezení šedé ekonomiky

Další velkou výhodou zavedení EET je zamezení šíření šedé ekonomiky. Jak již bylo zmíněno na začátku této práce, šedá ekonomika se týká především ekonomických aktivit a obchodních transakcí, které nejsou registrované a přiznané k dani. Pod pojmem šedá ekonomika se nemusí rozumět pouze výroba a distribuce drog, ale patří tam i běžné zaměstnání jako například lékař, právník nebo práce ve stavitelství. Lépe řečeno se jedná o jakoukoliv aktivitu, kterou stát nedokáže kontrolovat, a tudíž z ní odvádět daně. To způsobuje nedostatek financí ve státní pokladně, které mohly být použity pro veřejné účely, jako například ve zdravotnictví, školství nebo výstavbu dálnic. EET přispívá k tomu, aby úplně každý podnikatel poctivě evidoval své tržby do systému a tím nastavil stejné podmínky pro všechny podnikající subjekty (CzechWealth, 2021).

Existuje hned několik druhů činností, jak se účastnit šedé ekonomiky a tabulka znázorněna níže popisuje situaci tří podnikatelů, kde každý vykazuje jinou tržbu. Veškeré hodnoty v tabulce jsou vyjádřeny v českých korunách. Vzhledem k poměru tržeb jde o malého, středního a velkého podnikatele. Tabulka tyto tři podnikatele srovnává z hlediska krácení tržeb. Krácením tržeb se rozumí, pokud podnikatel určitou část svých tržeb nezaregistruje do systému. Tím bude oficiálně vykazovat menší tržbu, která bude následně podléhat menší dani. Tímto způsobem podnikatel „nelegálně“ uspoří část svých financí. V první části tabulky jsou uvedeny celkové tržby podnikatelů a výše krácené tržby tzn. částka odebraná z celkové tržby podnikatele. Dále jsou spočítané daně jednotlivých podnikatelů, které by měli odvést při správném postupu. V druhé části tabulky jsou naopak tyto daně spočítané v případě už zkrácených tržeb podnikatelů. Na konci tabulky je uvedeno krácení daní v %.

1. část			
Tržby (Kč)	Velikost krácené tržby	Daň z celkových tržeb 15 % pro FO	Daň z celkových tržeb 19 % pro PO
400 000	120 000	60 000	76 000
1 400 000	300 000	210 000	266 000
7 000 000	600 000	1 050 000	1 330 000
2. část			
Daň odvedená po krácení 15 % pro FO	Daň odvedené po krácení 19 % pro PO	Krácení tržeb v % pro FO	Krácení tržeb v % pro PO
42 000	53 200	30 %	30 %
165 000	209 000	21,43 %	21,43 %
960 000	1 216 000	8,57 %	8,57 %

Tabulka 1: Určení daně, o kterou stát přichází v případě krácení daní

Zdroj: vlastní zpracování

Tato tabulka ukazuje, který podnikatel připraví stát o největší část financí na daních. Malý podnikatel s tržbou 400 tis. Kč, který svojí tržbu krátí o 30 % má mnohem menší vliv než velký podnikatel s tržbou 7 mil. Kč krátící tržbu jen o 8,57 %. Z toho vyplývá, že by se stát měl zaměřit na důkladnou kontrolu podnikatelů, kteří vykazují větší obrat a jsou mnohem více významnější pro státní rozpočet.

2.3.4. Větší administrativní zátěž

Jakmile byla zavedena elektronická evidence tržeb, znamenalo to jak pro podnikatele, tak i pro finanční správu zvýšení administrativní zátěže. Každý podnikatel si tak musel udělat čas pro zavedení tohoto systému. Podmínkou bylo podat žádost o autentizační údaje vyplněním formuláře. Další povinností podnikatele je si hlídat platby, které jsou spojeny s používáním aplikace nebo faktury za internetové spojení. Systém EET má podstatně vyšší zátěž z hlediska administrativy, ale snaží se tuto zátěž postupně snižovat (EET poradna, 2022).

Z pohledu finanční správy je administrativa mnohem větší než u podnikatelů. Systém EET nepoužívá pro provoz žádné automatické systémy, a proto je potřeba k jejímu fungování dostatek personálních lidských zdrojů. Tito zaměstnanci se starají především o správu centrálního úložiště. Jejich dalším důležitým úkolem je předávání informací, zpracovávání statistik nebo kontroly v terénu. Důkazem vysoké administrativní zátěže tohoto systému byl fakt, že k jeho samotné realizaci bylo potřeba projít dlouhým legislativním procesem schvalování mnoha dokumentů (Parlament České republiky, 2017).

2.3.5. Počáteční náklady podnikatelů

Po zavedení EET se každý podnikatel musel potýkat s náklady, které se dělí na jednorázové a opakované. Mezi ty jednorázové náklady patří nákup potřebného vybavení pro evidování tržeb jako je například pokladna, tiskárna nebo software. Do opakovatelných nákladů patří veškeré aktualizace softwaru a připojení k internetu. Jelikož pořízení potřebného vybavení je pro některé podnikatele finančně náročné, má každý podnikatel k dispozici jednorázovou slevu na dani. Bohužel ani tato sleva některým podnikajícím subjektům nestačila pokrýt náklady na zavedení EET. Právě proto je zde stále více názorů pro zrušení EET (Parlament České republiky, 2017).

2.3.6. Náklady ze strany státu

Stejně jako u nákladů podnikatelů se tyto náklady dělí na náklady jednorázové a opakované. V tabulce níže jsou uvedeny všechny počáteční náklady na provoz EET. Prvním nákladem v tabulce je technické zajištění, které zahrnuje náklady na HW, ADIS, SW, služby SPCSS a služby certifikační autority. Do ostatních nákladů se řadí kontrolní nákupy, projektový dohled nebo také náklady na lidské zdroje, které se podílejí na zavedení projektu e-tržby. Mzdové náklady se týkají všech mezd zaměstnanců včetně sociálního a zdravotního pojištění. Další položkou v tabulce jsou náklady CS, do kterých patří kompletní vybavení pro zaměstnance, dopravní prostředky nebo náklady na cestovné. Náklady MF se orientují na poradenské služby.

Mezi opakované náklady patří především Generální finanční ředitelství. Do těchto nákladů spadají náklady na informační a komunikační technologie, mzdové náklady, vybavení zaměstnanců a software. Z tabulky je patrné, že na kompletní zavedení EET do provozu bylo potřeba cca 371 mil. Kč (Finanční správa, 2018a).

	Počáteční náklady na projekt etržby (vč. DPH)
Technické zajištění	151 023 314,80 Kč
PR	26 092 345,34 Kč
Ostatní	7 001 502,73 Kč
Mzdové náklady	181 866 880 Kč
Celkem	365 986 042,87 Kč
Náklady MF	1 800 000,00 Kč
Náklady CS	3 500 000,00 Kč

Tabulka 2: Přehled počátečních nákladů na EET z hlediska státu

Zdroj: Finanční správa, 2018a

2.3.7. Zdlouhavé obsluhování zákazníka

Ještě před zavedením EET se mnoho lidí domnívalo, že systém evidence bude zbytečně dlouhý a zákazník tak bude čekat na účtenku. Jedná se o proces, kdy je zaslána datová zpráva o nákupu na Finanční správu a přijetí potvrzení. Ovšem po zavedení se ukázalo, že tento proces trval pouze pár sekund. Chybou byla nezkušenost lidí s tímto systémem zacházet. Pokud pokladní zařízení obsluhovala osoba, která neuměla se zařízením zacházet, potom proces trval příliš dlouho a zákazník tak musel čekat na vyřešení problému. Podobný problém se objevuje při výpadku spojení nebo poruchy pokladny. V tento moment si podnikatel neví rady a zákazník tak musí čekat (Finanční správa, 2018b).

2.3.8. Vysoké finanční sankce

Finanční správa disponuje lidskými zdroji, které pravidelně provádějí kontroly podnikatelů, zda správně dodržují systém. V případě nedodržování podmínek hrozí podnikatelům vysoké sankce. Kontroly probíhají ve formě nákupu, kde pověřená osoba Finanční správy provede nákup a následně kontroluje, zda mu podnikatel vystaví účtenku se všemi náležitostmi. Nejčastějším případem při nedodržení podmínek bývá nevystavení účtenky nebo vystavení účtenky s chybějícími daty. Za všechny tyto jednání jsou stanovené vysoké sankce, aby to

podnikatele donutilo dodržovat pečlivě všechny podmínky. Nevýhodou těchto sankcí je, že pro menší podnikatele může jedna malá chyba znamenat konec podnikání (Finanční správa, 2018b).

3. Analýza dopadu EET na oblast pohostinství

První polovina této práce se zabývala teoretické formě, která se týkala elektronické evidenci tržeb. Nejdříve byly rozebrány základní pojmy, které se k danému tématu vztahují. Následně byla popsána charakteristika elektronické evidence tržeb, kde bylo určeno k čemu EET slouží a jaké má druhy režimů evidence. Na konci první části byly definovány výhody a nevýhody elektronické evidence tržeb. Druhá část práce se věnuje praktické části, která bude zkoumat a vyhodnocovat, jaký měl dopad zavedení EET na oblast pohostinství v ČR.

3.1. Cíl analýzy

Hlavním cílem této analýzy je zjištění, jaký dopad mělo zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství. Budou provedeny tři statistické testy, které se následně vyhodnotí. Nejdříve bude proveden jednoduchý test pro porovnání dvou řad výsledků tzv. znaménkový test. Ve druhém testu se budou srovnávat výsledky dvou skupin s opakovaně získanými daty. Třetím testem bude t-test nezávislých vzorků. Všechny prováděné testy jsou podobné a cílem je určit, zda jejich výsledky budou totožné, což umožní větší přesnost řešení.

3.2. Zkoumaný vzorek

Zkoumaným vzorkem jsou v tomto případě veškerá restaurační zařízení v ČR zaregistrovaná v databázi. Jedná se celkem o 184 vzorků, které budou následně použity do všech prováděných testů. Jedná se o restaurační zařízení, které má svůj vymezený prostor ke konzumaci jídla či pití nápoje. Také tento prostor musí zahrnovat potřebné vybavení jako jsou například stoly a židle. Dále toto zařízení musí mít k dispozici WC a úklidové služby. Do této skupiny patří i veškeré městské a vesnické hospody, jídelny, bufety, cukrárny apod.

3.3. Metodika

Prvním ze tří testů bude proveden znaménkový test. Ten bere v úvahu dvě řady výsledků a hledí na to, kolik výsledků bylo vyšších a kolik nižších. Pokud je výsledek u druhé řady vyšší, označí se znaménkem plus a pokud je nižší, tak naopak znaménkem mínus. Následně výsledky porovná s tím, co se očekávalo v případě, pokud je nulová hypotéza správná. Pokud se výsledky zcela liší, potom pravděpodobně nulová hypotéza správná není a mezi výsledky z obou řad existuje rozdíl. Tento test nebere v potaz velikost rozdílů mezi dvěma řadami, a proto není tak

přesný. Právě proto budou následovat další dva parametrické testy, které mají vyšší přesnost a zjistí se tak, zda budou výsledky stejné jako u znaménkového testu. Druhým testem je tedy srovnávání dvou skupin výsledků s opakovaně získanými daty. Tento test je založen na měření stejné skupiny dvakrát. Po získání dat z měření se vyhodnocuje, zda se výsledky v průměru změnilly či nikoliv. Test opakovaného měření lze použít také pro porovnání dvou závislých párových dvojic. Právě proto je často nazýván „t-test závislých dvojic“. Posledním testem v této bakalářské práci bude t-test nezávislých vzorků. V tomto testu se pracuje se dvěma řadami výsledků a stejně jako u předchozího testu se zjišťuje, zda jsou výsledky v průměru stejné či nikoliv. Pokud obě porovnávané skupiny jsou stejné a rozdíl mezi nimi nebude nic znamenat, potom se jedná o nulovou hypotézu. Dokud se neukáže, že se dané dvě skupiny liší, budeme se držet této myšlenky. Pokud analýza potvrdí, že se nic nezjistí, potom se může nulová hypotéza opustit a prohlásit odlišnost obou skupin. Verze t-testu se může použít pouze za podmínky, pokud mají obě porovnávané skupiny podobné směrodatné odchylky. V případě rozdílných odchylek by bylo nutné použít jinou rovnici nebo případně statistický software (Walker, 2012).

3.4. Vyhodnocení testů

V této kapitole proběhne vyhodnocení všech tří již zmíněných testů. Budou využita data z databáze, a to konkrétně tržby restauračních zařízení v letech 2015 a 2016. Každý test obsahuje dvě řady výsledků. První řada jsou tržby restaurací za rok 2015, tedy před zavedením EET a druhou řadu tvoří tržby restaurací za rok 2016, tedy po zavedení EET. Na základě výsledků všech tří testů se určí, jaký vliv na vykazování tržeb v pohostinství mělo zavedení EET.

3.4.1. Znaménkový test

Prvním prováděným testem je znaménkový test. Jak již bylo řečeno, znaménkový test není tak přesný, proto bude jeho výsledek následně porovnávat s dalšími testy. Bude se pracovat se dvěma soubory z databáze. Každý tento soubor obsahuje dosažené tržby jednotlivých restauračních zařízení, kde první soubor je z roku 2015 a druhý z roku 2016. EET bylo zavedeno roku 2016, proto se budou porovnávat tržby téhož roku s tržbami roku 2015. Cílem bude určit, zda zavedení EET mělo na vykazování tržeb vliv.

Pořadí	Restaurace	tržby 2015	tržby 2016
1	Veselý Real Estate s.r.o.	2 142	2529
2	DA GIORGIO s.r.o.	0	3720
3	UGO trade s.r.o.	7084	297 087
4	SIHUI s.r.o.	0	808
5	Taverna Z, s.r.o.	0	0
6	M-spiel s.r.o.	638	559
7	BLU CZ, s.r.o.	3299	3114
8	Flat Botton s.r.o.	706	556
9	Erentex s.r.o.	112	917
10	ALGAL group s.r.o.	74	239
11	SM Investment s.r.o.	8995	9378
12	BubbleMania, s.r.o.	19746	17423
13	Skvělé pivo, s.r.o.	0	1049
14	MERIAL CZ s.r.o.	2817	4998
15	Podbrdská hospoda s.r.o.	883	697
16	Zámecký sál Modletice s.r.o.	573	818
17	GREAT TEAM s.r.o.	999	684
...
184	ADDLAND, s.r.o.	50	53513
	Střední hodnota	2855,4837	8184,7663
	Směrodatná odchylka	6839,28822	28087,2377

Tabulka 3: Tržby, střední hodnoty a směrodatné odchylky v letech 2015 a 2016

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce výše jsou vidět tržby jednotlivých restauračních zařízení v době před a po zavedení EET. V databázi za rok 2015 bylo celkem 404 vzorků a za rok 2016 to bylo 511 vzorků. Do tabulky výše byly vybrány pouze podniky, které podnikaly v obou letech a zároveň měli v databázi za obě tyto období zveřejněné tržby. Celkem bylo vybráno 184 podniků. Veškeré tržby v tabulce jsou uvedeny v tisících korunách českých. Před samotným provedením testu je třeba stanovit nulovou a alternativní hypotézu.

H0: Zavedení EET nemá na vykazování tržeb v pohostinství žádný vliv

H1: Zavedení EET má vliv na vykazování tržeb v pohostinství

Ve spodní části tabulky je přes funkce v excelu spočítaná střední hodnota a směrodatná odchylka za oba roky. Vzhledem k tomu, že výsledky se značně liší, lze se už nyní domnívat, že mezi řadami bude pravděpodobně existovat rozdíl.

V následující tabulce jsou navíc dva sloupce. První sloupec vznikl rozdílem tržeb roku 2015 a 2016. Jakmile rozdíl vyšel kladný, připsalo se do druhého sloupce znaménko +. Naopak pokud byl rozdíl záporný, připsalo se znaménko mínus. V případě, že se neuskutečnila žádná změna, zapsala se do sloupce 0 a dále se s těmito hodnotami nepočítalo. Bere se v potaz obvyklá hladina

významnosti alfa = 0,05. Nakonec se provedl součet znamének + a -. Po sečtení bylo znamének + celkem 155 a znamének – pouze 27.

Pořadí	Restaurace	tržby 2015	tržby 2016	Rozdíl	Znaménko
1	Veselý Real Estate s.r.o.	2 142	2529	387	+
2	DA GIORGIO s.r.o.	0	3720	3 720	+
3	UGO trade s.r.o.	7084	297 087	290 003	+
4	SIHUI s.r.o.	0	808	808	+
5	Taverna Z, s.r.o.	0	0	0	0
6	M-spiel s.r.o.	638	559	-79	-
7	BLU CZ, s.r.o.	3299	3114	-185	-
8	Flat Botton s.r.o.	706	556	-150	-
9	Erentex s.r.o.	112	917	805	+
10	ALGAL group s.r.o.	74	239	165	+
11	SM Investment s.r.o.	8995	9378	383	+
12	BubbleMania, s.r.o.	19746	17423	-2 323	-
13	Skvělé pivo, s.r.o.	0	1049	1 049	+
14	MERIAL CZ s.r.o.	2817	4998	2 181	+
15	Podbrdská hospoda s.r.o.	883	697	-186	-
16	Zámecký sál Modletice s.r.o.	573	818	245	+
17	GREAT TEAM s.r.o.	999	684	-315	-
...
184	ADDLAND, s.r.o.	50	53513	53 463	+
	Střední hodnota	2855,4837	8184,7663	Počet +	155
	Směrodatná odchylka	6839,28822	28087,2377	Počet -	27

Tabulka 4: Tabulka rozšířená o sloupec rozdíl a znaménko

Zdroj: vlastní zpracování

Posledním krokem pro výpočet znaménkového testu je použití binomického testu, který stanoví p-hodnotu. Tato p-hodnota se následně porovná s hladinou významnosti alfa.

Argumenty funkce

BINOM.DIST

Počet úspěchů	27	↑	= 27
Pokusy	184	↑	= 184
Pravděpodobnost úspěchu	0,5	↑	= 0,5
Kumulativní	1	↑	= PRAVDA
			= 8,56675E-24

Obrázek 6: Výpočet binomického testu přes funkci BINOM.DIST v excelu

Zdroj: MS Excel

Pro binomický test se v tomto případě použila funkce excelu BINOM.DIST. Do kolonky počet úspěchů se zadá počet znamének mínus a do pokusů celkový počet podniků.

Pravděpodobnost úspěchu udává, jaká je šance, že jev nastane. Poslední kolonka je 1, protože cílem je získat hodnotu distribuční funkce. V případě dosažení 0 by vyšla pravděpodobnost. Po dosažení hodnot do funkce vyšla p-hodnota 8,56675E-24. Jedná se o desetinné číslo, které je značně menší než obvyklá hladina významnosti $\alpha = 0,05$.

Alfa > p-hodnota

0,05 > 8,56675E-24

Ve výsledku vyšla v binomickém testu mnohem menší p-hodnota než hodnota alfa 0,05, tudíž se může prohlásit, že mezi řadami tržeb z jednotlivých let je značný rozdíl. Takže hypotéza se zamítá a zavedení EET má vliv na vykazování tržeb v pohostinství.

3.4.2. Test opakovaného měření

V následujícím testu se budou využívat stejná data jako u předchozího znaménkového testu. Cíl tohoto testu bude také stejný, a to zjistit, zda mělo zavedení EET vliv na vykazování tržeb v pohostinství.

Pořadí	Restaurace	tržby 2015	tržby 2016	Rozdíl
1	Veselý Real Estate s.r.o.	2 142	2529	387
2	DA GIORGIO s.r.o.	0	3720	3 720
3	UGO trade s.r.o.	7084	297 087	290 003
4	SIHUI s.r.o.	0	808	808
5	Taverna Z, s.r.o.	0	0	0
6	M-spiel s.r.o.	638	559	-79
7	BLU CZ, s.r.o.	3299	3114	-185
8	Flat Botton s.r.o.	706	556	-150
9	Erentex s.r.o.	112	917	805
10	ALGAL group s.r.o.	74	239	165
11	SM Investment s.r.o.	8995	9378	383
12	BubbleMania, s.r.o.	19746	17423	-2 323
13	Skvělé pivo, s.r.o.	0	1049	1 049
14	MERIAL CZ s.r.o.	2817	4998	2 181
15	Podbrdská hospoda s.r.o.	883	697	-186
16	Zámecký sál Modletice s.r.o.	573	818	245
17	GREAT TEAM s.r.o.	999	684	-315
18	PIZZA MILANO & GYROS s.r.o.	50	578	528
19	DEFIN, a.s.	209	5231	5 022
20	ČAJKA, s.r.o.	0	1804	1 804
...
184	ADDLAND, s.r.o.	50	53513	53463
	Středná hodnota	2855,4837	8184,7663	
	Směrodatná odchylka	6839,28822	28087,2377	
	Průměrný rozdíl	5329,28261		
	Směrodatná odchylka rozdílů	25843,2125		

Tabulka 5: Tržby, střední hodnoty, odchylky, průměrný rozdíl a odchylky rozdílů

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce uvedené výše je opět počítáno celkem se 184 vzorky. Stejně jako v předchozím testu jsou zde vypsány tržby jednotlivých restauračních zařízení před a po zavedení EET. Veškeré tržby jsou uvedeny v tisících korunách českých. Další totožnou částí je sloupec rozdíl, který udává rozdíl mezi tržbami roku 2015 a 2016. Střední hodnota a směrodatná odchylka se v tomto případě vypočítala stejně jako v testu předešlém, a to přes funkce excelu. Jedinou změnou v tomto kroku je výpočet průměrného rozdílu a směrodatné odchylky rozdílů. Průměrný rozdíl vznikl použitím funkce excelu PRŮMĚR, do kterého se započítaly veškeré hodnoty sloupce rozdíl. Směrodatná odchylka rozdílů se zjistila pomocí funkce excelu SMODCH.VÝBĚR.S, kde se do výběru dat opět označil celý sloupec rozdíl. Nejdříve je nutné si před samotným provedením testu opakovaného měření určit nulovou a alternativní hypotézu.

H0: Mezi tržbami z obou let neexistuje rozdíl, tudíž zavedení EET nemá na vykazování tržeb žádný vliv

H1: Mezi tržbami z obou let existuje rozdíl, tudíž zavedení EET má vliv na vykazování tržeb

Podle výsledků je patrné, že proběhlo zvýšení tržeb o 5329,2 tisíc Kč. To určitě není nulový rozdíl, který tvrdí nulová hypotéza. Je potřeba ale zjistit, zda je rozdíl natolik veliký, aby se mohlo nulovou hypotézu zamítnout.

Samotný test opakovaného měření se provede dle následujícího vzorce:

$$t = \frac{Xd}{Sd/\sqrt{n}}$$

X_d = průměrný rozdíl tržeb

S_d = směrodatná odchylka rozdílů tržeb

n = počet rozdílů

Všechny tyto hodnoty obsahuje předchozí tabulka. Po dosazení do vzorce bude výpočet vypadat takto:

$$x = \frac{5323,28261}{25843,2125/\sqrt{184}} = 2,797249$$

Pro tyto data tržeb vyšla hodnota $t = 2,797249$. Následně se musí zjistit, zda tato hodnota je vyšší než kritická hodnota. Pokud by hodnota t byla vyšší než kritická hodnota, potom by mezi řadami tržeb existoval rozdíl a zavedení EET by mělo vliv na vykazování tržeb. V případě menší hodnoty t by zavedení EET nemělo žádný vliv a šlo by nejspíše o nějakou náhodu.

Kritická hodnota se zjistí stanovením počtu stupňů volnosti. Ta se opět zakládá na posledním sloupci tabulky „rozdíl“. Je k dispozici celkem 184 rozdílů a bere se z nich jeden statistický údaj, a to střední hodnota. Proto v tomto případě je počet stupňů volnosti pro tento test počet rozdílů mínus jedna. Výpočet stupňů volnosti teda vypadá takto $184-1=183$. Na základě zjištění stupňů volnosti stačí už pouze vyhledat příslušnou kritickou hodnotu v tabulce.

Stupeň volnosti	Hladina významnosti (alfa), dvoustranné		
	0,10	0,05	0,01
1	6,31	12,71	63,66
2	2,92	4,30	9,92
3	2,35	3,18	5,84
...
100	1,66	1,98	2,63
nekonečno	1,64	1,96	2,58

Tabulka 6: Kritické hodnoty t pro dvoustranné testy (α)

Zdroj: Walker, 2021

Při výpočtu se použila běžná hladina pravděpodobnosti $\alpha = 0,05$. Pokud by test obsahoval více stupňů volnosti, brala by se nejbližší hodnota v tabulce. V tomto případě je nejbližší hodnota 100, tudíž kritická hodnota je 1,98.

$t > KH$

$2,797249 > 1,98$

V závěru se zjistilo, že t hodnota je větší než kritická hodnota. Právě proto se může nulová hypotéza zamítnout a přijmout fakt, že i v tomto testu mělo zavedení EET vliv na vykazování tržeb v pohostinství.

3.4.3. Test nezávislých vzorků

Posledním testem v této bakalářské práci bude test nezávislých vzorků. Opět se i v tomto testu bude pracovat se stejnými daty, a to konkrétně s tržbami restauračních zařízení v letech 2015 a 2016. Znaménkový test i test opakovaného měření ukázaly, že zavedení EET mělo vliv na vykazování tržeb v pohostinství. Úkolem testu nezávislých vzorků bude potvrdit, zda jeho výsledek bude shodný jako testy předešlé. Pokud by se tak stalo, došlo by se k závěru, že zavedení EET mělo značný význam.

Pořadí	Restaurace	tržby 2015	tržby 2016
1	Veselý Real Estate s.r.o.	2 142	2529
2	DA GIORGIO s.r.o.	0	3720
3	UGO trade s.r.o.	7084	297 087
4	SIHUI s.r.o.	0	808
5	Taverna Z, s.r.o.	0	0
6	M-spiel s.r.o.	638	559
7	BLU CZ, s.r.o.	3299	3114
8	Flat Botton s.r.o.	706	556
9	Erentex s.r.o.	112	917
10	ALGAL group s.r.o.	74	239
11	SM Investment s.r.o.	8995	9378
12	BubbleMania, s.r.o.	19746	17423
13	Skvělé pivo, s.r.o.	0	1049
14	MERIAL CZ s.r.o.	2817	4998
15	Podbrdská hospoda s.r.o.	883	697
16	Zámecký sál Modletice s.r.o.	573	818
17	GREAT TEAM s.r.o.	999	684
18	PIZZA MILANO & GYROS s.r.o.	50	578
19	DEFIN, a.s.	209	5231
20	ČAJKA, s.r.o.	0	1804
...
184	ADDLAND, s.r.o.	50	53513
	Počet restaurací (n)	184	184
	Průměrné tržby	2855,4837	8184,7663
	Směrodatná odchylka	6839,28822	28087,2377

Tabulka 7: Tržby, počet restaurací, průměrné tržby a odchylky 2015 a 2016

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce jsou opět stejná data jako v testech předchozích. Jedná se tedy o tržby restauračních zařízení před a po zavedení EET. Veškeré uvedené tržby jsou uvedeny v tisících korunách českých. Ve spodní části tabulky je uveden celkový počet restaurací a to je 184 v obou letech. Dále jsou spočítány přes funkci PRŮMĚR v excelu průměrné tržby za rok 2015 a 2016. Konec tabulky obsahuje směrodatnou odchylku, která se počítala v excelu přes funkci SMODCH.VÝBĚR.S. Před provedením samotného testu nezávislých vzorků je potřeba si stanovit nulovou a alternativní hypotézu.

H0: Tržby obou let jsou stejné a rozdíl mezi nimi nic neznamena

H1: Tržby obou let nejsou stejné a zavedení EET mělo vliv na vykazování tržeb v pohostinství

Samotný výpočet testu nezávislých vzorků se bude odvíjet dle následujícího vzorce:

$$t = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

x_1 = průměrné tržby za rok 2015

x^2 = průměrné tržby za rok 2016

S_1 = směrodatná odchylka tržeb za rok 2015

S_2 = směrodatná odchylka tržeb za rok 2016

n_1 = počet restaurací v roce 2015

n_2 = počet restaurací v roce 2016 (Walker, 2012)

Veškeré hodnoty obsahuje tabulka výše, proto po dosazení bude vypadat vzorec následovně.

$$t = \frac{2855,4837 - 8184,7663}{\sqrt{\frac{6839,28822^2}{184} + \frac{28087,2377^2}{184}}}$$

$$t = \frac{-5329,2826}{\sqrt{\frac{46775863,4}{184} + \frac{788892922}{184}}}$$

$$t = \frac{-5329,2826}{\sqrt{\frac{254216,649}{1} + \frac{4287461,53}{1}}}$$

$$t = \frac{-5329,2826}{\sqrt{\frac{4541678,18}{1}}}$$

$$t = \frac{-5329,2826}{2131,12134} = 2,50069412$$

Hodnota t vyšla 2,5. Nyní je potřeba zjistit k této hodnotě její kritickou hodnotu. Stejně jako v předchozím testu je potřeba vědět, kolik má test stupňů volnosti. Počet restaurací v prvním roce je 184 a ve druhém také 184. Na základě těchto dat se vypočítaly celkem dva statistické údaje, a to průměrné tržby za každý rok. Počet stupňů volnosti se získá odečtením počtu statistických údajů od počtu restauračních zařízení. V tomto případě se provede součet restaurací za oba roky a od výsledku se odečtou dva statistické údaje. Výpočet bude vypadat takto: $(184+184) - 2 = 366$. Na základě zjištění počtů stupňů volnosti zbývá vyhledat v tabulce příslušnou kritickou hodnotu.

Stupeň volnosti	Hladina významnosti (alfa), dvoustranné		
	0,10	0,05	0,01
1	6,31	12,71	63,66
2	2,92	4,30	9,92
3	2,35	3,18	5,84
...
100	1,66	1,98	2,63
nekonečno	1,64	1,96	2,58

Tabulka 8: Kritické hodnoty t pro dvoustranné testy (b)

Zdroj: Walker, 2012

Při výpočtu použijeme běžnou hladinu pravděpodobnosti $\alpha = 0,05$. Pokud by test obsahoval více stupňů volnosti, brala by se nejbližší hodnota v tabulce. V tomto případě je nejbližší hodnota 100, tudíž kritická hodnota je 1,98.

$$t > KH \quad 2,5 > 1,98$$

Hodnota t je větší než kritická hodnota, proto p -hodnota musí být menší než 0,05. V tomto případě se může nulová hypotéza zamítnout, a i v tomto posledním testu prohlásit, že zavedení EET mělo vliv na vykazování tržeb v pohostinství.

4. Zhodnocení dopadu

Tato část obsahuje rekapitulaci celé druhé poloviny bakalářské práce a provede se porovnání mezi roky 2015 a 2016 dle získaných výsledků. Byly vypočítány celkem tři rozdílné testy se stejným cílem a to určit, zda mělo vliv zavedení elektronické evidence tržeb na vykazování tržeb v pohostinství. Vzorkem byly všechny restaurační zařízení podnikající před i po zavedení EET a zároveň ty, které byly zaregistrované v databázi. U všech tří testů proběhlo porovnání dvou řad, tedy tržeb jednotlivých restaurací před a po zavedení EET. Všechny počítané testy došly ke stejnému závěru. Zavedení EET mělo vliv na vykazování tržeb v pohostinství.

Závěr

Elektronická evidence tržeb byla zavedena roku 2015 za účelem snížení daňových podvodů a dalších podvodných jednání. Ještě před zavedením se nad založením EET vedly dlouhé diskuze, ve kterých zazněly protichůdné názory. Někteří se EET zastávali, ale objevilo se i mnoho odpůrců. Zastánci se drželi názoru, že pravidelné kontroly všech podnikatelů pomohou získat více peněžních prostředků do státní pokladny. Naopak odpůrci se například hájili tím, že pro evidování tržeb je zapotřebí vybavení jako pokladna a tiskárna. Cena tohoto vybavení byla pro některé podnikatele příliš vysoká, proto museli ukončit podnikání.

Cílem celé této práce bylo zjistit, zda mělo zavedení EET dopad na oblast pohostinství v České republice. Výsledek tohoto cíle byl ověřen pomocí tří testů. Všechny tyto testy byly podobné se stejným cílem a u každého se srovnávaly dvě řady výsledků, a to tržby podniků před a po zavedení EET. Prvním testem byl znaménkový test, který nebyl tak přesný, protože nebral v potaz velikost rozdílu mezi řadami výsledků. Tento test pouze poukazoval na to, zda je daná tržba menší nebo větší než v předchozím roce a podle toho bylo přiděleno znaménko. Dalšími testy byl test opakovaného měření a test nezávislých vzorků. Stejně tak jako u prvního testu se zde porovnávaly dvě řady výsledků, ale s větší přesností. Všechny tři testy pracovaly celkem se 184 vzorky, které byly vybrány z databáze. V závěru všech tří testů vyšlo, že zavedení EET mělo významný vliv na tržby v oblasti pohostinství v České republice.

Předpoklad, že tomu tak bude, bylo už čitelné ze samotných dat, které byly vytaženy z databáze. U většiny restaurací byly tržby v roce 2016 vyšší a u některých až několikanásobně. Objevilo se i mnoho podniků, které své tržby neevidovaly vůbec. Většina podniků evidovala pouze část svých tržeb, a tím se snažily vyhnout většímu daňovému odvodu. Z toho plyne, že před zavedením EET v České republice v oblasti pohostinství stát přicházel o nemalé peníze do státního rozpočtu. Právě proto se může prohlásit, že zavedení EET mělo z pohledu státu pozitivní vliv.

Seznam použité literatury

1. SMEJKAL, David. Stínová ekonomika. Studijni-svet.cz: Skupina studijních stránek [online]. 2014 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://studijnisvet.cz/stinova-ekonomika/>
2. SCHNEIDER, F., ENSTE, D.: Hiding in the Shadows – the Growth of the Underground Economy, Mezinárodní měnový fond [online], 2002, dostupný na: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/issues/issues30/index.htm>
3. TUČEK, Jan. Šedá a černá ekonomika a její ekonomické implikace. Brno, 2006. Diplomová práce. Masarykova univerzita. Vedoucí práce Ing. Veronika Bachanová.
4. KONEČNÁ, Jana. Daňová evidence není účetnictví. Jak podnikat: pár slov pro podnikatele a ostatní OSVČ[online]. 2017 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <http://www.jakpodnikat.cz/danova-evidence.php>
5. BusinessCenter.cz, Copyright © 1998. Slovníček pojmů – Tržba [online].1998 [cit. 15.03.2022]. Dostupné z: <https://businesscenter.podnikatel.cz/slovnicek/trzba/>
6. Ministerstvo financí ČR [online]. Copyright © 2005 [cit. 15.03.2022]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/vzdelavani/rozpocet-v-kostce/statni-rozpocet-v-kostce-2014-17501>
7. Peníze.cz - Největší web o osobních financích na českém internetu [online]. Copyright © 2000 [cit. 15.03.2022]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/elektronicka-evidence-trzeb-eet>
8. DUŠEK, Jiří, 2020. Elektronická evidence tržeb v přehledech: 3. aktualizované vydání. Brno: Grada Publishing, a.s. 128 s. ISBN 978-80-271-1457-3
9. E-tržby - elektronická evidence tržeb [online]. [cit. 15.03.2022]. Dostupné z: <https://www.etrzby.cz/cs/bezny-a-zjednoduseny-rezim>

10. Podnikatel.cz, Zákon o evidenci tržeb [online]. Copyright © 2007a [cit. 15.03.2022].
Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-o-evidenci-trzeb/f5791844/#cast2-hlava3>
11. Podnikatel.cz, Zákon o daních z příjmů [online]. Copyright © 2007b [cit. 15.03.2022].
Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-586-1992-sb-o-danich-z-prijmu/uplne/#cast1>
12. . ExekutorskáKomora.cz, Státní rozpočet České republiky od A až do Z - [online].
Dostupné z: <https://www.exekutorskakomora.cz/statni-rozpocet-ceske-republiky-od-a-az-do-z/>
13. Czechwealth. Jsme váš průvodce burzou a tradingem | CzechWealth [online].
Copyright © NT8 [cit. 15.03.2022]. Dostupné z: <https://www.czechwealth.cz/slovník-pojmu/seda-ekonomika#:~:text=%C5%A0ed%C3%A1%20ekonomika%20%C5%A0ed%C3%A1%20ekonomika%20ozna%C4%8Duje%20ekonomickou%20aktivitu%20a,jako%20je%20p>
14. EET poradna | Elektronická evidence tržeb od A do Z [online]. Copyright © 2022.
Všechna práva vyhrazena. [cit. 15.03.2022]. Dostupné z: <https://eet.money.cz/blog/obavy-podnikatelu-elektronicka-evidence-trzebprinese-dalsi-papirovani-5-dil>
15. Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna, 2017. Sněmovní tisk 513/0 [online]. © 2013-2017 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=513&CT1=0>
16. Finanční správa, 2018a. Dokumenty. Etrzby.cz [online]. © 2016-2018 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/dokumenty>
17. Finanční správa, 2018b. Kdo, co a odkdy? Etrzby.cz [online]. © 2016-2018 [cit. 2022-03-15]. Dostupné z: <http://www.etrzby.cz/cs/odkdy-evidovat-trzby>

18. WALKER, Ian, 2012. Výzkumné metody a statistika: z pohledu psychologie. Brno: Grada Publishing, a.s. 224 s. ISBN: 978-80-247-3920-5

